

Vanuit Hollandia-Haven langs Kamp Toegoe en APO kamp

Eerst rijden we achterlangs de oude Bergweg richting de kruising met de Havenweg waar ooit de Jachtclub stond. Nadat eerst de DETA kantine moest wijken voor de Jachtclub, werd dit sociale centrum voor de upper ten van Hollandia nog net voor de overdracht aan Indonesia in de fik gestoken. Deze meer dan mooie plek is nu ingenomen door het Papua Hoofdkwartier van de Indonesische Kustwacht.

Het aanzicht voor en in de bocht naar APO kamp werd altijd bepaald door de garage en opslagloods van Nieuwenhuijs verhuisbedrijf, maar dat is veranderd.

Enigszins herkenbaar blijft het vooraanzicht van de Nederlandsche Handels Maatschappij, ooit gevestigd aan de Sentaniweg in KotaBaroe.

Aan onderstaande overzichtsfoto's is nog meer te zien wat er zoal is veranderd in de loop der jaren.

En de satelliet foto in vergelijking met de oude luchtfoto laat er helemaal geen gras meer over groeien, ook Kamp Toegoe, APO kamp en het terrein van de Oranje Garage zijn volgebouwd.

Kamp Toegoe

Op een drietal gezinnen na is de gehele Hollandia Toegoe gemeenschap in 1962 naar Nederland vertrokken. En ook al werd dit buurtje Kamp Toegoe genoemd, hier woonden dus ook Christenen uit onder Christen gemeenschappen van Indonesië. Zo had Loekie wat af te geven bij de familie Silooy, een Molukse familie, die in zijn geheel besloot in Hollandia te blijven na de overdracht.

Een bezoek dat vooral de 79-jarige Oma Lot, die nog vloeiend Nederlands sprak, heel veel plezier heeft gedaan. Maar ons ook de gelegenheid heeft gegeven om wat van het huidige

Kamp Toegoe op de foto te zetten voor bijvoorbeeld Yvonne Michiels, Fony Kantil en waarschijnlijk meerdere leden van de Toegoe gemeenschap, die ooit hun toevlucht zocht in Hollandia.

Dit is het aanzien van Jalan Tugu en het eerste deel van APO kamp.

Alhoewel Kamp Toegoe inmiddels is volgebouwd, kan men tegenwoordig met een 4WheelDrive helemaal de berg op komen. Wij deden het lopend en dat was best pittig. Achteruit lopend ging nog het best.

Natuurlijk hadden die "Orang Barat" het nodige bekijks. Ook Oma Lot, waar we nog geen kennis mee hadden gemaakt keek even heel vreemd op.

Maar op het terras voor het huis (tegen de helling op waar ze met haar kinderen woont) was het al gauw dikke pret.

Wat hebben we samen genoten, ook al hadden we na alle plezier ook de nodige blauwe plekken. Oma Lot sloeg ons regelmatig van plezier op de (blote) armen en dijen.

Vanaf het terras konden we ondanks de volle bebouwing toch nog wat zien van de weg richting Dok II.

Op de rechter foto zijn de regeringsgebouwen te zien, die op de plek staan waar ooit de Oranje Garage stond.

Op de linkerfoto is nog wat te zien van de weg over de kali, die voor de plek langs loopt waar ooit de kantoren van de HPB en de Burgerlijke Stand van Hollandia stonden.

Toen we vertelden dat we ook de familie Loen wilden bezoeken naast de kerk stond ze er op om mee te gaan.

Zeker op de linkerfoto is te zien hoe steil de weg omhoog loopt. Halverwege hadden we nog een grappige ontmoeting met een varken dat werd "uitgelaten".

Op de 3de foto is goed te zien hoe snel de duisternis invalt in de tropen. En rechts een beeld van de nieuwe Immanuel Kerk.

Hier nog even een vergelijking met de oude Kerk.

Ook het bezoek aan de oude Oom Martinus en Tante Ida Loen, Christenen uit het dorpje Depok (ten zuiden van Jakarta) die hier zijn blijven wonen na de overdracht, was hartverwarmend.

Of we nou net gegeten hadden of niet, direct kwam de Aer Jeruk en de Ketan met Kelapa en Gula Yawa op tafel.

Oom Martinus kan na een hersenbloeding zich niet zo goed meer uitdrukken, maar verstaat het Nederlands nog goed. Helaas waren beiden het spreken van Nederlands verleerd, maar met Oma Lot en Ees in de buurt konden we toch heel wat vragen beantwoord krijgen.

Als jonge mensen hadden wij geen keus, maar werd de keus door onze ouders gemaakt.

Achteraf mogen we blij zijn, dat die keuze goed is uitgevallen.

Al de oudjes, die we hier in Kamp Toegoe hebben ontmoet hadden ook graag naar Nederland willen gaan. Met voor een ieder hele bijzondere redenen kozen zij voor de onzekerheid van een bestaan onder de Indonesische regering. Een keuze, die het hen, zo gewend aan een Nederlandstalige samenleving, in het begin de nodige problemen heeft gegeven. Op dit moment is dat niet meer aan de orde.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen zijn helemaal vergroeid met de huidige situatie en daar hebben de "oudjes" het voor gedaan.

Wij als kinderen, met een Nederlandse opleiding en een Nederlands leven kunnen alleen maar diep respect hebben voor deze mensen. Zij zagen de Nederlanders en hun zekere bestaan vertrekken, terwijl ze achterbleven, niet wetend wat de toekomst hen zou brengen.

Hieronder nog een totaalbeeld van wat Kamp Toegoe is geworden. Klein Christendorpje met zijn eigen identiteit ten tijde van de Nederlanders.

Nu toch een groter en vooral voller geheel met de totale vermenging van mensen van allerlei afkomst die zo typerend is geworden voor een groot deel van de bevolking van Jayapura.

Echt Indonesisch? Neen, niet bepaald, wel een beeld van mensen, die ondanks allerlei moeilijke omstandigheden, wat van hun leven hebben gemaakt en dat nog doen.